

LETNÍ ŠKOLA: DĚJEPIS A RODINNÁ PAMĚŤ

Pátý ročník Letní školy pro učitele dějepisu a příbuzných společenských vědních předmětů se zaměří na problematiku rodinné paměti a jejího vztahu k dějepisnému vzdělávání. Učitelé se zejména při výuce soudobých dějin setkávají s tím, že vzpomínky pamětníků se neshodují s výkladem, jenž podávají v rámci výuky. Do tohoto prostoru budou zacíleny přednášky, semináře a workshopy, které nabídne letošní letní škola ÚSTR.

Novinku oproti předchozím ročníkům představuje kritické čtení odborné literatury vedené lektorem. Účastník má možnost si vybrat jeden ze čtyř uvedených textů, obdrží jej předem a připraví se na analýzu a interpretaci textu ve skupině. Účastníci znovu obdrží veškeré prezentované materiály na DVD. Letní škola je zdarma, účastníci si hradí nocleh a ubytování. LŠ je akreditována MŠMT a účastníci obdrží certifikát o jejím absolvování.

Čtvrtek 30. 8. 2012 (ÚSTR)

9:00 – 9:15

Úvod. Prezence účastníků, seznámení s programem letní školy, organizační poznámky.

9:15 – 10:15

Jak vzpomínáme na dobu před rokem 1989? Proměny české vzpomínkové kultury rozvedené na několika případových studiích (Lidice, Dobronín, Lety). Materiálové sondy budou zasazeny do kontextu odborné literatury, jež se věnuje problematice paměti a vzpomínání.

Mgr. Kamil Činátl, Ph.D.

10:15 – 10:30

Pauza na kávu

10:30 – 12:00

Možné využití rodinných vzpomínek ve výuce dějepisu. Metodika práce s rodinnou pamětí: vymezení možných vzdělávacích cílů a postupů směřujících k jejich naplnění. Metodika vychází z několikaletých zkušeností s projekty zaměřenými na rodinné pamětníky a zohledňuje též západoevropskou didaktiku dějepisu a odpovídající didaktické koncepty využití osobní paměti ve výuce.

Mgr. Jaroslav Najbert

12:00 – 13:00

Pauza na oběd

13:00 – 14:30

Prezentace výstupů z projektu „Malé a velké příběhy moderních dějin“. Tři z projektových škol, jež se účastní projektu „Dějepis v 21. století“ představí výstupy z projektové výuky a podělí se z účastníky o zkušenosti s výukou, jež se zaměřuje na využití rodinných vzpomínek na normalizaci ve výuce dějepisu.

14:30 – 15:00

Pauza na občerstvení

15:00 – 16:30

Jak na projektovou výuku? Metodika projektové výuky zaměřená na dějepisnou výuku moderních dějin. Praxí ověřené návody, jak organizovat projekty, s jakými institucemi spolupracovat, jak prezentovat výstupy, jak motivovat žáky. Reflexe možných vzdělávacích cílů projektové výuky.

PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D.

Pátek 31. 8. 2012 (ÚSTR)

9:00 – 10:00

Proměny obrazu rodiny v české kultuře. Jak se formoval a proměňoval kolektivně sdílený archetyp rodiny v českých dějinách 19. a 20. století? Jak tato kulturně sdílená norma, prezentovaná v literatuře, filmu i výtvarném umění ovlivňuje rodinný život, lidské jednání a hodnoty?

Mgr. Kamil Činátl, Ph.D.

10:00 – 10:15

Pauza na kávu

10:15 – 11:00

Workshop kritického čtení: analýza a interpretace odborného textu.

- a) Gil Eyal: Identity and Trauma
- b) Pierre Nora: Místa paměti
- c) Tzvetan Todorov: Zneužívání paměti
- d) Jan Konopásek: Otevřená minulost - autobiografická sociologie

11:00 – 12:00

Filmová a seriálová paměť normalizace. Jaké filmové obrazy 70. a 80. let jsou didakticky nejvhodnější – dobové, či dnešní? Jak se měnilo zobrazování normalizace v době po roce 1989? Seriál ČT Vyprávěj jako sonda do rodinné paměti normalizace.

Mgr. Jaroslav Pinkas

12:00 – 13:00

Pauza na oběd

13:00 – 14:00

Rodinné album – normalizační každodennost ve fotografii. Využití rodinných fotografických archivů, případně amatérských videozáznamů, ve výuce dějepisu.

Mgr. Karin Hoření

14:00 – 14:15

Pauza na občerstvení

14:15 – 15:30

Historické vědomí školní mládeže. Prezentace výsledků dotazníkového šetření agentury Faktum. Srovnání jednotlivých sociologických výzkumů

Mgr. Jaroslav Pinkas

Mgr. Vojtěch Ripka

15: 30 – 16:00

Závěr. Diskuze, předávání certifikátů a prezentovaných vzdělávacích materiálů na DVD.